

Școala Vremii

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

CUPRINSUL:

Redacția: In al șaptelea an

Pedagogie teoretică:

A. Blăgăilă: Intuiția în școala activă cu aplicațiune practice la clasa I, II. și a III. primare

Mihai Păun: Clasa VII-a la Școala Normală.

T. Mariș: Organizarea generală a învățământului american

Observațiuni și experimente pedologice.

E. I. Marlescu: Ce personaje istorice sunt iubite sau urâte de copii?

Pedagogia practică.

N. Herbei: Lecție practică: „Propozițiunea dezvoltată”

Diverse.

I. Blăgăilă: Frânturi din viața de educator a lui Teodor Mariș

A. I. Mihalache: Cum se poate organiza o colonie școlară.

C. Mnerie: La Sâmbăteni cu Echipa Regală

Cărți.

I. Blăgăilă: Gândirea copilului (N. Besnă), **C. Georgiade:** Metode de studiu în psihologia copilului, (I. B.) **I. M. Nestor:** Cercetarea psihologică a copilului de 6-7-8 ani, (I. B.) **Radu Petre:** Alte înfăptuiri în spiritul șc. active (Toma Ioachim).

Reviste etc.

Redacția: Arad, Bul. Carol, 66 (Casa Învățătorilor)

Abonamentul anual - 60 Lei. 1 exemplar 6 Lei

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, inv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător.

**Manuscrisele nu se mai înapoiază.
Anunțuri și reclame se primesc după învoială.**

Manuscrisele, revistele pentru schimb și cărțile de recensat se trimit pe adresa: Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad, Bulev. Carol, 66 (Casa Învățătorilor).

Correspondența privitoare la administrație: abonamente, schimbări de adresă, revistele înapoiate etc. se trimit pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuțiu, Arad, str. Eminescu 43.

Abonament anual Lei 60.

Secretar de redacție: **ION BLĂGĂILA.**

„Școala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

In al șaptelea an

Dacă ne oprim gândul în scurt popas, pe această filă, o facem să amintim cetitorilor că revista noastră a împlinit șase ani, și acum începe pe cel de-al șaptelea.

E prea obișnuit faptul de-a comemora în fiecare rând, câte-un an de apariție a diferitelor publicații. De aceea s'ar părea banal să reînnoim programul ce și-a fixat această publicație a învățătorilor de pe meleagurile arădane, care în decursul timpului de apariție, a învederat realizările.

Astăzi pe acelaș drum deși, pierzând pe cel care a fost sufletul ei, pe neuitatul educator T. Mariș, revista continuă să realizeze din cerințele vremii, privitoare la școala, psihologia științifică, educația, pedagogia și cultura românească.

Nu va părăsi nici în viitor terenul și calea pe care a apucat, ci cu sârguință cei cari sunt în truntea și la conducerea ei, vor veghea, ca „Școala Vremii” să fie totdeauna la înălțimea chemării ei, și precum sângele din vine se primenește clipă de clipă, tot așa revista aceasta să înoiască cunoștințele celor ce o cetesc, cu cele mai reprezentative mișcări și perfecționări în ramurile de activitate ce le urmărește.

Va lupta din răputeri să aducă la îndeplinire desideratul zilei noastre de azi, înfăptuirea unei pedago-

gii românești, pe baza studiului copilului român și prin aplicarea unei psihologii științifice în cercetările ce se vor întreprinde.

Toate aceste vor îndreptăți la colaborări prețioase pe oricine va ști spune prin scris o notă sau idee constructivă, care să soluționeze un principiu sau o lege sufletească, din vastul teren ce-l are de explorat.

Discuțiile și debaterile însă vor trebui să fie redactate în mod obiectiv, după cel mai indicat criteriu critic și absolut fără atacuri personale, deoarece o discuție demnă, în jurul unui principiu sau probleme, se fundamentează numai pe puterea argumentelor științifice, aduse în susținerea ei. O discuție care nu se poate ridică deasupra atacurilor personale, denotă inferioritate și slăbiciune în susținerea tezei respective.

De aceea nu putem admite, ca revista noastră să degereze în discuții inutile și să scadă dela dreapta ei valoare și nici să-și înjumătățească rolul ei.

Pentru că, dacă ea a ajuns ca la al șaptelea an, să fie cetită cu plăcere și cu interes, este datorită numai faptului ținutei și demnității la care s'a ridicat în cei 6 ani, printr'o atitudine hotărâtă.

Această demnitate a făcut ca marii oameni, în mâna cărora se află destinele pedagogiei românești să privească cu încredere revista noastră și mai mult să utilizeze principiile, observațiile și experimentele publicate în paginile ei, ca adevărate premise și baze care să ajute la clădirea psihologiei științifice și pedagogiei românești.

Cum spunem, nici în viitor revista „Școala Vremii” nu se va lăsa mai prejos, la din contră, va nizuși să cuprindă și să înfăptuiască mai mult din cele ce-i încumbă, ca publicație care-și dă seama de cele ce are de îndeplinit, și care urmărește realizări în domeniul

psihopedagogiei, pentru fericirea neamului și școlii românești.

Nu va uita nici de necazurile și dezideratele învățătorimii. Ceea ce va privi viața corpului nostru, se va cere în coloanele ei, nu prin milogeli și nici prin înjurii, ci prin convingerea că, învățătorul român are drept la viață mai bună în statul acesta la care a lucrat efectiv.

Aceste ne sunt puținele cuvinte, cu cari însoțim primul număr al revistei noastre „Școala Vremii”, care a pășit în al șaptelea an.

Redacția.

Pedagogie teoretică.

Intuiția în școala activă cu aplicațiuni practice la cl. I-a II-a și a III-a.

Pentruca școala să răspundă menirii sale și trebuințelor timpului actual, trebuie ca ea să pună în practică *principiul intuiției*. Intuiția este privită nu numai ca obiect de învățământ, ci și ca principiu de învățământ, cu alte cuvinte un metod general de învățământ. Pestalozzi spunea „Eu am stabilit, cel mai înalt, cel mai superior principiu al învățământului, în recunoașterea intuiției directe ca fundament al tuturor cunoștințelor”.

În cerce privește intuiția, a fost cunoscută încă din antichitate. Însă nu se făcea uz de ea, decât într'un mod foarte restrâns. Mai târziu, la începutul creștinismului, forma intuitivă se vede aplicată de însuși întemeietorul creștinismului, spre a face învățăturile sale inteligibile până și oamenilor, celor mai simpli. Prin secolul al XVI-lea și al XVII-lea metoda intuitivă începe să devie un mijloc sigur pentru însușirea cunoștințelor. Montaigne Bacon, Locke și alții recomandă și susțin învățământul intuitiv, sfătuind lumea intelectuală, să învețe și să cunoască lucrurile, iar nu cuvintele. Cu deosebire Bacon a dat expresiune principiului intuitiv, recomandând ca învățătura să se înceapă cu – „observarea și examinarea directă a lucrurilor și fenomenelor din natură” — Apoi Amos Comenius, cel dintâiu, a introdus în mod practic învățământul intuitiv în școala primară. „Oamenii zice el, să se instruiască din contemplarea cerului și a fenomenelor naturale, nu să creeze

a lor știință din cărți" — să nu propunem deci, chipul, umbra lucrurilor, ci, lucrurile însuși cari fac mai mare impresie asupra simțurilor. Deci, începutul științei să nu se facă prin explicarea verbală a lucrurilor, ci, cu intuiția reală a lor, căci din intuiție se dezvoltă știința sigură.

Tot în acelaș mod a susținut învățământul intuitiv, și Rousseau, care îndeamnă a ne folosi de fiecare simț, considerându-l, ca prima facultate ce se dezvoltă și se perfecționează în noi. „Ceiace primește mintea omenească, i-se procură prin simțuri și cele câștigate prin simțuri, formează baza învățământului.

Mai târziu învățământul intuitiv, a foat susținut cu multă căldură de filantropiști. Toată învățătura, zice Basedov, trebuie să înceapă cu intuiția, iar Rochov, reformatorul școalelor sătești din Germania, a introdus învățământul intuitiv, în școlile rurale, sunținând ca primul învățământ să fie cât se poate de intuitiv și plăcut copiilor. Cătră sfârșitul veacului al XVIII-lea și începutul veacului al XIX-lea, învățământul intuitiv devine un principiu domnitor în învățământ, prin stăruința marelui metodist Pestalozzi care l a pus ca fundament al întregului învățământ, recunoscându-l, ca principiu cel mai înalt. Învățământul intuitiv trebuie să ocupe locul întâiu în orice școală până în cătuțele cele mai neînsemnate. Metodiștii următori lui Pestalozzi, unii au considerat, învățământul intuitiv, ca obiect aparte; alții ca un curs pregătitor pentru celelalte obiecte de învățământ. Unii urmăreau mai mult un scop material, alții din contră, mai mult un scop formal. Diesterveg apreciază deopotrivă scopul material și formal al învățământului intuitiv.

Noi considerăm învățământul intuitiv, ca un învățământ fundamental și pregătitor, pentru toate celelalte cunoștințe, deci el, nu formează obiect aparte, pentrucă nu se ocupă numai cu un fel de lucruri sau chestiuni. Pentru învățământ în general, el rămâne un principiu didactic, după care trebuie să se predea, celelalte obiecte de învățământ.

Acum să vedem ce este intuiția. După G. G. Antonescu ea este contactul direct al ființei noastre cu realitatea, pe calea percepției externe și interne. pag. 150 Ped. gen. sau a intui însemnă a lua cunoștință despre un obiect sau faptură, prin cât se poate mai multe simțuri". — zice Locke. Putem să spunem, cu drept cuvânt că: numai atât știm, cât am intuit, numai atâtea noțiuni sau idei clare avem, câte ni le-am format prin intuiție.

Deci intuiția este, puntea ce se aruncă dela cunoscut, la necunoscut, dela finit, la infinit, este baza tuturor cunoștințelor noastre. De aci și necesitatea ca învățământul intuitiv să fie primul învățământ, în școala primară să fie învățământul fundamental și pregătitor, pentru celelalte cunoștințe, pe cari copiii au să le capete în școală. El este prin urmare temelia întreg;

educațiuni și instrucțiuni, dezvoltând în copii atât puterile sufletești, cât și cele fizice, prin exercițiu.

Calea de urmat la tratarea lecțiilor de învățământ intuitiv, în școala primară este, calea naturală; observarea cu atenție a obiectelor de intuit, cugerea și apoi vorbirea clară și corectă, procedând întotdeauna dela cunoscut la necunoscut, dela aproape la departe, dela simplu la compus, dela concret la abstract. Un principiu de mare importanță, pentru învățământ în general și pentru intuiție în special, este, ca el să deștepte interes. Acest principiu îl realizăm, când, tot ceiace vom spune școlarilor, este priceput de ei: când roi înșine vom arăta interes la ceiace spunem și când materialul pe care îl intuim ține pe școlari atenți și le produce un folos pentru viață. Alt principiu important de observat la învățământul intuitiv este, ca el să fie predat, conform legilor de dezvoltare ale sufletului omenesc. Ca metod de procedare urmăm metoda analitico-sintetic și genetic dezvoltător, forma euristică.

Aceasta este partea teoretică a învățământului intuitiv în școala primară. Acum să vedem și partea practică.

Exerciții de intuiție la clasa I-a, pe trimestrul I, avem lucrurile școlarului, lucrurile din școală și casa părintească. Toate acestea se observă direct și se descriu din punct de vedere al formei, al părților din care se compun, al materialului din care sunt făcute și al foloaselor ce aduc. Trimestrul al II-lea cl. I și clasa II-a aceiași materie animalele domestice.

La intuiția animalelor, pe copii îi interesează, prea puțin sau chiar deloc enumerarea părților, componente și descrierea acestora; iar stăruința de a se memoriza aceste părți și această descriere, e un abuz vătămător. Pe copil îl interesează felul de a fi și a trăi al animalului și de aceea în locul descrierii amănunțite, a corpului animalelor (autopsia) se va face urmărind, principiul biologic, felul de trai al animalelor, legătura cauzală între conformația corpului și felul de trai, de a se hrăni și ași procura hrana, lupta pentru trai în mediul înconjurător, mijloacele întrebuințate pentru a scăpa de dușmani (fuga și rețenția, culoarea puterea) protecția unora și stărpirea alțora, foloasele și pagubele ce aduce omului. Următorul plan întregeste spusese mele. d. e. avem de propus la intuiție „Căinele”.

Pregătirea — constă în spunerea unei ghicitoare, sau suprimându-o, aducând un câine viu în clasă.

Predarea — Copiii sunt puși să intuiască animalul, dându-și părerea asupra înfățișării lui (e frumos, mare. etc.), apoi se continuă cu analiza începând cu capul, stăruind asupra formei lor și folosinții lor. (De ce ține urechile ciulite? De ce are dinți ascuțiți?) Tot asemenea se procedează cu trunchiul, picioarele și coada. Copiii sunt întrebați asupra caracterului câinelui (curajos, credincios). Se discută despre viața câinelui și folosul ce aduce omului.

Rezumat — Copii fac rezumatul (rezultatul) lecției.

Aplicare — Povești despre câine, ghicitori, se desenează depe tablou, liber și modelează și se face compoziții

În ceiace privește intuiția, la cl. I-a și a II-a iată ce spune Dl. *Radu Petre* în articolul său „*O nouă orientare, în predarea intuiției*”, publicat în „*Revista generală*” a învățământului No. 1 și 2 din Februarie 1935 pag. 17. „Elevii să-și facă singuri cartea de intuiție, desenând obiectele intuite, notându-și unele observații, alcătuiind ierbare, albume și cultivând plantele în rădăcină”. Iată deci cărțile de intuiție, după aceste spuse, sunt mai presus decât teoria intuiției, pentru că constituiesc, interesante documente, psihologice, de observări și gândiri proprii.

În procedarea lecțiilor de intuiție se va pune temeiul pe: prezentarea obiectelor respective în natură. Lecțiile nu se vor ține numai în clasă, ci, și afară. Când nu e cu putință să se aducă obiectele în clasă, se vor aduce tablouri intuitive, cari vor sta în fața elevilor tot timpul lecției și vor fi foarte prețioase comunicările elevilor despre exemplarul văzut de ei în natură.

Pentru scris-cetit la clasa I., procedarea este tot ca la intuiție. Metodul analitico-sintetic, pentru că tot ce se învață, mai întâiu se întuește. Prin urmare, vedem că și la scris-cetit cunoștințele și activitatea copiilor se bazează pe intuiție.

La Aritmetici dobândirea în chip temeinic și durabil, a cunoștințelor, se face tot pe cale intuitivă, cu ajutorul bețișoarelor, bilelor de joc, condeilor, mașina rusească a lui Tilie, sau, semnele făcute pe tablă, elevii învață atrăgător numerile dela 1—100, iar cu boabele de fasole, porumb, așezate câte zece și câte-o 100 în cutii sau cu mănunchiuri, de bețișoare se pătrund temeinic socotelile, dela 100 - 1000. Numerile zecimale la clasa III-a reușesc lesnicios cu ajutorul intuirii de aproape a măsurilor metrice etc. Nu e admis nici unei școli ca să fie lipsită de aceste simple mijloace intuitive, care se pot procura fără nici o greutate. Problemele ce se dau elevilor, trebuiesc să fie practice, adică să cuprindă numere reale, scoase din viața zilnică și să fie potrivite cu puterea de pătrundere a copiilor, adică nici prea complicate, nici prea ușoare.

În cazul întâiu, îi descurajează pe copii. În cazul al doilea îi încăpățânează, crezându-se atot știutori. Iată dar căci și Aritmetica are la bază tot intuiția. De asemeni și învățământul istoric se face mai cu temeiul, când în expunerea faptelor se folosesc, tablouri istorice și relicve ale trecutului nostru, de aceia învățătorul e dator, să colecționeze în muzeul istoric al școlii, tablouri, albumuri, cărți postale, ilustrate, cărți, arme și orice obiect vechiu, care e legat de trecutul nostru.

Mai mult ca la istorie, principiul intuitiv este aplicat la *geografie*. Primele

cunoștinți geografice, trebuiesc date numai pe calea intuiției directe făcute în curtea școlii și cu prilejul plimbărilor făcute în sat, și împrejurimile satului. Mai târziu ele trebuiesc întemeiate pe tablouri cu priveliști din natură și cu scene bine alese, din viața și activitatea oamenilor din alle medii pe descripții vii și povestiri caracteristice. Fiecare școală trebuie să se străduiască, să aibe o colecție de asemenea tablouri și albume. În lipsa acestora se pot folosi colecții de cărți postale ilustrate, cu vederi din diferite ținuturi, cu orașe, scene din viața și activitatea oamenilor. Primele lecții de geografie, trebuiesc făcute numai în cartea școlii și cu prilejul plimbărilor, în sat și jurul satului. Copiii să învețe afară pe teren ce este orizontul. Ce sunt și cari sunt punctele cardinale, cum ne putem orienta, ce sunt, și cari sunt accidente de teren. Ce este un izvor, ce este și cum se formează un râu. Tot în chipul acesta vor învăța ce este insula, peninsula etc. Chiar departe de mare lacurile și râurile, iar în lipsa acestora băltoacele și pârâiașele, ce se formează în urma ploilor, dau destule imagini vii concrete, a acestor noțiuni geografice.

În toate clasele lecțiile trebuiesc să fie însoțite de crochiuri de hărți executate de învățător. Desemnarea uliței pe care copilul trece de atâtea ori, a satului și a împrejurimilor lui, contribuie să-l deprindă a vedea și mai târziu, a-și închipui cum pot fi regiunile depărtate, pe care nu le poate vedea, decât cu ochii minții. Să nu se uite însă că hărțile ori cât de bine ar fi executate, nu pot da o idee limpede despre un ținut ori despre o țară și că pe lângă aceasta hărțile desenate de elev, deosebit de munca de multe ori prea mare pe care le-o cer, mai au neajunsul că le fixează atenția mai mult asupra lucrării materiale a desenului, decât asupra semnificării geografice a regiunii sau a țării desenate.

Harta nu ne dă, decât forma, așezările relative și o idee vagă de relief. Ea este o simplă schiță de relativități, cari nu pot să aibă pretenția de a rezuma totalul cunoștințelor, dintr'un întreg de gândire. Ea este o simplă planșă de orientare și nu trebuie să devină ținta însăși a lecției. Nu se poate înlocui o lucrare de imaginație și de gândire printr'o singură memorizare vizuală, prin amintirea câtorva linii și puncte văzute într'o așezare anumită botezate cu vorbe ce se confundă.

Învățătorul se va mărgini să obișnuiască pe copii, cu cetirea și folosința hărții de părete și a celor din clase.

Ca bază la predare, servește harta din clasă, schițele făcute de învățător pe tablă, tablourile și albumele cu vederi a diferitelor regiuni din țară, descrierile sugestive și plastice făcute de învățător și pe cât posibil excursiunile.

Tot pe baza intuiției se propune și învățământul *științelor naturale*. În predarea acestor cunoștințe, punctul de plecare și temelia lecțiunilor, trebuie să fie natura și manifestările ei, observările făcute direct de elevi asupra ace-

lor manifestări și experiențe făcute în fața lor. Științele naturale cuprind numai acele cunoștințe cari se pot preda pe cale intuitivă și de experimentare. Cartea are un rol cu totul secundar, este un ajutor al elevului și al învățătorului, spre a confirma și recapitula cele învățate prin experiență.

Pentru clasa III-a se pot face o mulțime de experiențe de fizică și numai cu un pahar de apă și o cană, evaporarea, fierberea, disoluția, presiunea aerului, presiunea lichidelor, presiunea atmosferei, coeziunea, curcubeul etc. Cu o bucată de hârtie mai groasă încălzită la foc, și frecată repede între mâncă și pieptul hainei de lână, se poate arăta cum ia naștere electricitatea prin frecare.

Fenomenele naturale, nor, ceață, fulger, zăpadă, gheață etc se lămuresc cu ocazia apariției lor. Altele, condensarea, vânt, etc prin experiențe făcute în fața copiilor. Tot intuitiv și natural se va preda despre floare și părțile ei, frunza, tulpină și rădăcină etc. la timpul lor. Învățătorul trebuie să se pătrundă de adevărul, că fără mijloace intuitive, învățământul St. naturale, nu poate fi predat rațional și cu folos și să ia măsuri pentru înființarea unui muzeu școlar pe clase.

Tot pe cale intuitivă se predau și dexteritățile, L. manual, Desemn etc. Iată dar rolul pe care îl are intuiția ca principiu al învățământului, în școala activă de azi. Este adevărul recunoscut și recomandat de toți oamenii de școală, căci, învățământul intuitiv, este învățământul fundamental, durabil și pregătitor, este baza culturii omnilaterale a omului, acest adevăr trebuie realizat și în școala noastră primară, pentru că cea mai rea lecție este aceea care se predă numai după carte și care se stăruiește de obicei pentru copii cu obligația, de a învăța pe de rost cele cetite.

Astăzi toată lumea vorbește de școala activă, de învățământ activ și învățământul intuitiv ca bază în școala activă, fără să se gândească, să remedieze răul din școala noastră, să înlătore verbalismul și să se pună baza unui învățământ intuitiv, temeinic și durabil.

Pentru a putea astăzi avea un învățământ intuitiv, în școală, este nevoie ca pe lângă fiecare școală, să ființeze un muzeu școlar, *nu cu obiecte trimise de Casa Școalelor, ci, muzeu înjghebat de copii și învățător*, și aceasta se poate face, numai buna voința dacă există și trebuie să existe, pentru că aceasta este datoria cea mai mare a unui învățător, de a înjgheba un muzeu, cu colecțiuni de plante și minerale, indispensabile lecțiunilor. Pentru că va veni un timp în decursul anului, când, copiii și învățătorul nu se vor putea deplasa la fața obiectului de intuit în natură și atunci, trebuie să recurgem, la ceiace noi am adunat în muzeul școlar.

Ambroziu Blăgăilă

Clasa VIII-a la Școala Normală.

Fără îndoială, înființarea clasei a VIII-a la Școala Normală și-a găsit o suficientă legitimare în necesitatea unei pregătiri cât mai temeinice pentru corpul învățăloresc. Alăta doar ar fi fost de ajuns ca s'o impună și credem că din acest punct de vedere nu se pot ridica obiecțiuni. Lumea a fost de acord.

Nedumeririle au început să se ivească de abia după începerea anului școlar. Punctul lor de plecare se află tocmai în faptul, — de neînțeles, — că deși elevii au fost obligați să mai rămână un an în școală, totuși Ministerul nu întocmise încă la 1 Septembrie 1935 un program de activitate pentru noua clasă.

O circulară ministerială recomanda profesorilor să facă în primele săptămâni o repelare a materialului din anul precedent până ce va sosi programa definitivă. Profesorii s'au executat, dar programa nu a venit. În locul ei, Ministerul a trimis o altă circulară în care dădea unele recomandări principale — destul de vagi — ca învățământul să aibă în cl. VIII-a mai ales un caracter practic și să constea în deosebi din conferințe ținute atât de profesori cât și de elevi. Subiectele conferințelor trebuiau alese dintr'o listă pe care Ministerul avea s'o trimită școlilor în timp util. Așa dar, încă o bună bucată de vreme în așteptare. De atunci au trecut mai bine de trei luni. Profesorii așteaptă și acum.

Însă așteptând, trebuiau să lucreze ceva cu elevii ținând seamă de recomandările oficiale, fiecare și-a alcătuit cum a crezut mai bine un program de lucru, distribuind elevilor subiecte pentru conferințe. Aceasta la obiectele unde în adevăr chestiunile se pot trata în acest fel. Dar s'a observat că, de pildă, învățământul matematicilor, ca să fie practic, cum recomandă Ministerul, nu se poate trata în conferințe. Și iată-l pe profesorul respectiv obligat să opteze pentru una din dispozițiile oficiale, călcând în mod *necesar* pe cealaltă.

Se va spune: toate astea își au și laturile lor bune, profesorul având libertate să-și aleagă calea cea mai conformă cu convingerile și aptitudinile sale pentru a corespunde chemării. Negreșit, așa va face profesorul, va proceda potrivit cu ceea ce va crede că este bine. Prilej de manifestare a individualității. Numai că acestei individualități Ministerul trebuie să-i determine, în chestia aceasta, un *scop precis* spre care să tindă și, dacă se poate și calea pe care să meargă. Individualității îi rămâne destul dacă i se lasă alegerea mijloacelor pentru atingerea

scopului. Căci, fiind vorba de învățământul normal, credem că aceasta trebuie să aibă o oarecare unitate, lucru care nu poate fi asigurat decât printr'o programă analitică bine studiată.

Dar la acestea se mai adaugă încă un inconvenient, la care nu s'au gândit de sigur, organele de conducere. Și anume, fiind vorba ca elevii să trateze materia de studiu în conferințe, ei nu mai pot fi clasificați trimestrial, pentru simplul motiv că un elev nu poate să desvolte la fiecare studiu, în fiecare trimestru, o conferință. Nici nu ar dispune de timpul necesar pentru pregătirea unui număr atât de mare de subiecte, dar nici nu ar avea când să le desvolte în fața profesorilor și a clasei, deoarece mai toate obiectele de studiu dispun cam de o oră pe săptămână. Atunci? Cum au fost clasificați elevii clasei a VIII-a normală pe trimestrul I? Că de clasificat tot au fost clasificați. Numai profesorii o știu.

Acestea sunt numai câteva din observațiile ce se pot face în legătură cu organizarea studiului în clasa VIII-a la Șc. Normală. Cum suntem aproape la jumătatea anului școlar și programa încă nu a sosit, am fi mulțumiți ca în anul viitor să fie altfel. Pentru că, așa cum este acum, una sau mai multe circulare cu indicațiuni vagi nu suplinesc o programă analitică. Și din asta, școala în niciun caz nu folosește.

Mihai Păun

Organizarea generală a învățământului american

Obligativitatea învățământului începe la 6 ani și continuă până la 14 – 18 ani. Școala primară și cu cea secundară se articulează perfect formând din multe puncte de vedere o unitate administrativă. Ele se întrețin din aceleași fonduri și de multe ori funcționează în același local și sub același comitet de conducere.

Durata învățământului primar și secundar împreună este de 12 ani, dintre cari 8 ani în învățământul primar, iar patru în cel secundar.

O practică mai nouă cu tendințe de generalizare este aceea de a se reduce numărul anilor de școală primară la 6 ani, lăsând alți 6 ani pentru învățământul secundar, împărțit în două cicluri de câte 3 ani fiecare.

Activitatea școlară a celor 12 ani aste astfel împărțită, că elevii să isprăvească în fiecare an o *diviziune* ce se numește „un *an*” sau, un *grad*”. Trecerea prin cele 12 grade, deci și trecerea dela școala primară la cea secun-

dară se facă fără nici un fel de piedecă și fără examen, fiind considerate în strictă continuitate.

Acolo, unde s'a adoptat timpul de școală 8+4 ani (8 școală primară și 4 ani școală secundară obligativitatea este operantă până la 14, dată ce coincide cu absolvirea școlii primare

Unde s'a adoptat tipul de școală de 6+3+3 ani, adică 6 ani școală primară și 6 ani (2 cicluri de câte 3 ani) școală secundară, obligativitatea e operantă până la 15 ani, în care timp copiii pot absolvi școala primară de 6 ani și primul ciclu de 3 ani din învățământul secundar. Tendința actuală este de a se prelungi obligativitatea școlară până la 18 ani, când are loc absolvirea școlii secundare complete. Aceasta e necesară pentru înscrierea tinărului în diferite instituții de nivel superior, adică în *colegii și universități*.

După 4 ani de învățământ superior studenții primesc, pe bază de examen, primul titlu ce se numește *bachelor degree* și se acordă cu specificarea domeniului în care tinărul a studiat, așa cum se specifică și în licențele noastre.

După un an sau doi de studii în plus, cu sau fără prezentarea unei teze scrise, se obține un nou titlu, cel de *master* iar pentru titlul de *doctor* se cer încă cel puțin 2 ani de studii și de cercetări, pe lângă o nouă teză scrisă

Din această sumară schițare a felului în care este organizat învățământul în America, vedem triumful democrației în învățământ, care culminează în extinderea obligativității și asupra învățământului secundar.

La noi de învățământul secundar pot beneficia numai tinării, cari după concepția noastră, au aptitudini superioare și dacă mai au și mulți bani. pentru că învățământul secundar la noi este foarte scump. † T. Mariș.

Observațiuni și experimente pedagogice

Ce personaje istorice sunt iubite sau urâte de copii ?

Cu ocazia unei recapitulări generale din istorie, m'am hotărât să întreprind o anchetă asupra elevilor și elevilor din cursul superior dela școala primară de stat din comuna Pesac, jud. Timiș-Torontal, inclusiv clasa IV mixtă, pentru a vedea ce personaje istorice iubesc sau urăsc ei

În dimineața zilei de 22 Mai 1935, înainte de începerea lecțiilor, am scris pe tablă următoarele două întrebări, la cari subiecții au trebuit să răspundă: 1. De ce persoană din istorie îți place mai mult și de ce? 2. De ce persoană din istorie nu-ți place deloc și de ce?

Mai jos înșir în mod cronologic personagiile istorice iubite de copii:

1 f. *Decebal*, pentru că era viteaz în războaie.

2. b. 1. f. *Traian*, pentru că el însuși, prin vitejia lui, a dat naștere poporului românesc, era viteaz în lupte; a făcut școli, băi și un azil pentru creșterea copiilor orfani.

7. f. *Mircea cel Bătrân*, pentru că a fost viteaz, blând și înțelept; ș'a luptat cu Turcii, apărându-și țara; a făcut biserici și mănăstiri.

9. b., 3 f. *Vlad Tepeș*, pentru că a tras în țeapă oameni leneși și cerșetori.

7. b., 6 f. *Ștefan cel Mare*, pentru că a învins pe toți dușmanii Moldovei și după fiecare biruință a ridicat câte-o biserică sau mănăstire.

2 f. *Neagoe Basarab*, pentru că a zidit biserici și mănăstiri frumoase și a fost iubit de popor.

1 f. *Doamna Despina*, pentru că și-a vândut toate bijuteriile și banii căpătați i-a dat bărbatului său, Neagoe Basarab, să termine mănăstirea Curtea de Argeș, scutind astfel poporul de biruri noi. (suflet nobil n. r.)

9 b. 3 f. *Mihaiu Viteazul*, pentru că a fost viteaz, înțelept, bun și milos; pentru că a unit pentru prima oară cele trei principate românești: Muntenia, Moldova și Transilvania într'o singură țară: România Mare de azi.

1 f. *Constantin Brâncoveanu*, pentru că și-a jertfit viața, împreună cu familia sa, pentru credința creștină. (Credincioasă, n. r.)

1. f. *Tudor Vladimirescu*, pentru că a scăpat pe Români de sub stăpânirea Grecilor Fanarioți.

1 b., 1 f. *Avram Iancu*, pentru că a fost viteaz în lupte.

2 b. 3 f. *Alexandru I. Cuza*, pentru că a făcut legea ca toți copiii să fie obligați a veni la școală și a împroprietărit pe țaran. (Iubitori de învățătură.)

1 b., 3 f. *Regele Carol I.*, pentru că și-a părăsit țara și părinții și a venit să ne fie domnitor; a fost înțelept și viteaz; a făcut țara independentă și a ridicat-o la rangul de regat. (Spirit de abnegație.)

1 f. *Regina Elisabeta*, pentru că a îngrijit răniții în timpul războiului dela 1877.

5 b. 6 f. *Regele Ferdinand I.*, pentru că a făcut România-Mare, unind laolaltă pe toți Românii.

1 f. *M. S. Regele Carol II Iea*, deoarece conduce țara bine.

II. Acum redau mai jos personagiile istorice cari nu sunt iubite de copii:

1 b. *Domitian*, pentru că a fost foarte fricos.

1 b. *Atila*, pentru că a supus pe Români.

1 f. *Ștefan cel Sfânt*, pentru că ne-a asuprit pe noi

2. b. 1 f. *Unqurii*, pentru că ne-au chinuit prea mult.

1 f. *Baiazid*, pentru că era nestatornic și-i plăceau războaiele.

3 f. *Ioan Corvin*, pentru că s'a maghiarizat, uitând pe Români.

8 b., 5 f. *Mateiu Corvin*, pentru că a pornit cu războiul împotriva lui Ștefan cel Mare, cu toate că amândoi erau de acelaș neam; pentru că a pus 12 ani la închisoare pe Vlad Țepeș, deși îi era cumnat.

1 f. *Vlad Țepeș*, pentru că a tras oameni în țeapă.

4 b. *Radu cel Frumos*, pentru că a cerut ajutor Turcilor să scoată din domnie pe fratele său, Vlad Țepeș.

1. b., 2 f. *Mohamed II.*, pentru că a intrat în mai multe rânduri cu oastea în țările românești, cu gândul să le ocupe.

3., 2 f. *Petru Aron*, pentru că a ucis mișelește pe Bogdan Vodă, fratele său, pentru a-i ocupa tronul.

5 b. *Ștefan cel Mare*, pentru că a pornit cu războiul împotriva lui Vlad Țepeș, deși acesta l-a ajutat să bată pe Petru Aron și să-i ocupe tronul.

1 f. *Mășterul Manole*, pentru că și-a zidit femeia în zidurile mănăstirii Curtea de Argeș.

1 f. *Alexandru Lăpușneanu*, pentru că nu s'a ocupat de organizarea țării, ci numai de petreceri.

5 b. 3. *Alexandru cel Rău*, pentru că a vrut să omoare pe *Mihailu Viteazul*.

3 b. *Eremia Golia*, pentru că și-a trădat țara și pe domnitorul său, Ion Vodă cel Cumplit, Turcilor pentru bani, ca Iuda.

1 b, 1 f. *Domnii Fanarioși*, pentru că au pus biruri grele pe poporul român.

Ancheta de mai sus e făcută cu un dublu scop:

1. De a vedea dacă cunoștințele istorice căpătate în școală s'au întipărit în miștea copiilor în mod precis ori confuz.

2. De a vedea efectul acestor cunoștințe, adică felul cum sunt interpretat e și influența educativă asupra sufletului copiilor.

O parte din elevi au dat răspunsuri confuze, răspunsuri cari denaturează adevărul istoric; cei mai mulți însă au răspuns precis.

Din aceste răspunsuri precise, putem constata că elevii proslăvesc: vitejia, înțelepciunea, blândețea, evlavia, bunătatea, generozitatea, jertfa de sine, etc. și urăsc persoanele pe cari istoria le stigmatizează pentru păcatele lor.

Copilul nu iartă greșălele nimănui: chiar Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare și Vasile Lupu sunt urîți pe baza unor motive bine întemeiate.

Istoria ne oferă un izvor nesecat de pilde frumoase cari au un efect covârșitor asupra copiilor, dacă învățătorul simte cu adevărat cele ce predă. De altfel experimentul de față ne dă indicații și ne servește și ca material în plus, în baza cărui să complectăm fișa elevilor, la capitolul: caracter, temperament, atitudinea etică, religioasă etc.

Elena I. Marinescu, inv.

Pedagogia practică**Planul**

lecției de probă ținută la gramatică cu elevii clasei IV-a ai școlii de aplicație din Arad, în ziua de 5 — XI — 1935 ora 9—10.

a) *Lecție recapitulativă*: Numeralul și Articolul.

b) *Lecție progresivă*: Propozițiunea dezvoltată.

Schița*A. Partea I a orei.*

a) *Preocupări disciplinare*: Stabilesc liniștea în clasă.

b) *Lecție indirectă la clasa I*: Copiere din abecedar, lecția „joc”.

c) *Lecție recapitulativă*: Numeralul și Articolul.

B. Partea II a orei.

Lecția progresivă: Propozițiunea dezvoltată.

Pregătire 1) Provoc copiii să-mi spună propozițiuni simple pe cari le scriu pe tablă. Spune o propozițiune x. Altul, care e subiectul aici? Dar predicatul? Într'o propozițiune subiectul și predicatul ce fel de părți sunt? (principale). În ce anotimp suntem noi acum? (Toamnă) înainte de Toamnă ce anotimp am avut? (vara) Ce fac unele păsări pe la sfârșitul verii? (se duc) Ce fac păsările? (Păsările se duc). Dictează-mi N. să scriu la tablă această propozițiune. Procedând la fel, scot de la copiii încă două propozițiuni simple, cari se văd mai jos.

Câte părți au aceste propozițiuni? (subiect și predicat) Propozițiunea care are numai subiect și predicat cum se numește? (simplă).

Anunțare. Azi vom învăța altceva în legătură cu propozițiunea.

Predare. Citește prima propozițiune de pe tablă... N! Toate păsările se duc? Care se duc? (cele călătoare) De ce se duc? (vine iarna) Unde se duc? (țările calde) Așa dar ce fac păsările călătoare? Vezi prop. dezvolt. No 1. Dictează-mi X! (Scriu propozițiunea aceasta la tablă, la dreapta celor simple. Apoi procedând la fel, dezvolt și celelalte propozițiuni).

1. Paserile se duc.

2. Iarna sosește.

3. Vântul șueră.

1. Păsările călătoare se duc în țările calde.

2. Iarna cea friguroasă sosește cu haina ei albă.

3. Vântul șueră înfiorător pe la geamuri.

Urmează analiza propozițiunilor din dreapta, scoțând la iveală faptul că au pe lângă subiect și predicat și alte părți care le întregesc se cari numesc secundare.

Asociere Propozițiunile din stânga ce părți au? (principale) Dar la cele din dreapta, în propozițiunea I ce mai avem? Dar în II, și III? Toate

acestea pe lângă părțile principale ce mai au? (părți secundare) La cele din stânga ce avem? (p. principale) Cum le numim? (simple) Despre cele din dreapta ce-am spus? (au și părți secundare) Pe acele care au numai subiect și predicat le-am numit simple; dar pe aceste cari au și părți secundare care le fac mai întinse cum o să le numim? (desvoltate) De ce le numim desvoltate? Încă odată de ce le numim desvoltate? Ce se numește dar propozițiunea desvoltată?

Generalizare. Propozițiunea care pe lângă subiect și predicat mai are și alte părți secundare care-i întregesc înțelesul se numește propozițiune desvoltată.

Aplicare. Cer copiilor exemple de propozițiuni desvoltate; dau și eu exemple, pe cari ei le vor analiza. Facem recunoașterea propozițiilor secundare și din bucata de cetire din cărțile lor de gramatică. Pentru acasă, elevii vor scrie 5 propozițiuni desvoltate.

Preocupări metodologice și educative în cursul lecției.

Ed. intelectuală, s'a cultivat intelectul prin darea nouilor cunoștințe. Am cultivat facultăți ca: atenția și judecata cerându-le răspunsuri corecte.

Ed. sentimentelor, Am cultivat sentimentul adevărului gramatical, dragostea limbei materne și sentimentul estetic.

Ed. voinței, s'a făcut direct prin supunerea de bunăvoie la răspunsuri, iar indirect prin darea de cunoștințe și educarea sentimentelor.

Ed. fizică, s'a făcut prin diferitele mișcări săvârșite în cursul lecției.

N. Herbei, cl. VIII-a

Diverse

Frânturi din viața de educator a lui Teodor Mariș

Din puținile manuscrise postume, cari propriu zis sunt doar numai simple însemnări, rămase în urma profesorului care a fost Teodor Mariș, publicăm cele mai reprezentative și cari ne sunt de un folos

„*Pedagogia experimentală* revista de cercetări pedagogice experimentale, a D-lui Grigore Tăbăcaru dela Bacău lămurește menirea Pedagogiei experimentale, care urmărește a creia o altă viață și o altă lume pe terenul învățământului. Accentuînd că orice reformă și inovație în școală numai atunci poate fi îndreptățită și numai așa poate avea sorți de izbândă, dacă se face pe baza cercetării și observării copilului.

Arată apoi rolul factorilor învățământului în lumea educației noi.

Copilul este așezat de noua educație în centrul activității educative și a

învățământului. Copilul să fie soarele în jurul căruia să învârtă programul și educatorii pentru că el este plin de activitate, vrea să lucreze și să trăiască.

Școala să fie laboratorul în care se construiesc sufletele prin alimentare potrivită cu vârsta fiecărui copil. Aici se face *educația libertății*, nedând copiilor nimic deagata, ci prin concursul copilului care este lăsat să lucreze și să se exprime în voie. Aici se face educația socială prin jocuri și activitate colectivă. Disciplina se face prin stăpânirea de sine și dispunerea de persoana sa, care numai prin o activitate colectivă să poată evedenția.

Programul trebuie să pornească dela trebuințele copilului, pentru că acestea pun în joc activitatea sa și numai atari cunoștințe pot avea valoare funcțională de a pune în mișcare judecata, gândirea, emoția etc. Orice alte cunoștințe date cu desconsiderarea acestei cerințe, nu vor deveni gândiri și idei.

† T. Mariș.

S P I C U I R I

din observațiile făcute de elevii normaliști cl. VIII, asupra atenției și priceperii elevilor școlii de aplicație de pe lângă Școala Normală de învățători din Arad, în caetele lor speciale:

7. X 935 Normalistul de serviciu a dat clasei să facă o înmulțire în caetele lor. Elevul O. a început să explice cum se face înmulțirea numerelor zecimale. Cu toate că era zgomot în clasă, căci mai vorbeau și alți copii C. (elevul observat) nici n'a ridicat capul din caiet până nu a terminat înmulțirea.

11. X. 935. La lecția de compunere este atentă tot timpul, iar când elevul O. vorbește, îi spune cam nervoasă: „taci și ascultă“.

Știe bine ce înseamnă „îmbuibă“ și-l explică astfel: Care are cu ce se îmbrăca prea bine și care mănâncă peste măsură.

7. X. 935. Elevul M. în ora de aritmetică a fost foarte atent, până aproape de sfârșitul orei, când a început să se ocupe cu desemnul

7. X. 935. Prelungindu-se lecția puțin după sunare, în acest timp elevul M. se juca cu o hârtie; a fost întrebat: dacă împărțim produsul la unul din factori. ce primim (celalalt factor) și a dat răspuns f. bun.

În orele de aritmetică și gramatică l-am văzut foarte atent, pecând la lecțiile de istorie, memorizare nu-și prea dă osteneală.

Când li se dase ceapa pentru intuiție a fost absorbită de obiect și nu a fost atentă la propunător, ci fluctuează foarte frecvent. Se pierde repede cu gândul și privirea aiurea. Nervozitatea ajunge la culminație și pe urmă trece în stare normală. Devine molatică și nu se concentrează cu atenția prea mult la lecție.

M'a mirat mult faptul că, dându-li se ceapa s'o guste, M. a început să plângă și cu toate acestea, cu lacrimile curgând tot mereu o gusta. La plecare acasă e foarte grăbită și privește în toate părțile parcă ar căuta un lucru pierdut.

Observă repede jos în curte pozițiile pereților, însă nu se știe orienta după punctele cardinale bine.

Nu știe să deosebească liniile planului clasei în desen.

Când toată clasa a izbucnit în râs, ea (eleva observată) nu s'a conturbat!

În cursul lecției bătând cineva în geam, elevul imediat se întoarce și se uită acolo, fiind însă provocat să răspundă, dă răspunsul cuvenit (observație distributivă la el).

În cursul unei lecții de scris cetit se juca tot timpul și se întorcea în toate părțile, însă când a fost provocat, a știut să răspunde la toate întrebările.

La începutul tuturor lecțiilor este atent, dar mai târziu începe să se neliniștească.

La începutul lecției este atentă. Ea (eleva obs.) este prima care știe să răspunde la întrebarea pusă clasei. Când se trag primile linii pe tablă și când se desemnează oaia, tot ea e prima, care se anunță la răspuns. Când sunt puși să afle cuvântul învățat în abecedar, ea îl află foarte repede. Spre sfârșitul lecției se mișcă în bancă, se uită când în stânga, când în dreapta, își mai duce mâna la gură, dovadă că nu este așa atentă Totuși, când a fost întrebată a știut să răspundă.

Azi îmi făcu o surpriză, fiind foarte atentă la lecția de aritmetică, dând și răspunsuri foarte bune.

Astăzi clasa I a intuit câinele. S (elevul observat) înțelese dela început despre ce e vorba. Când auzi de câinele Corbea, imediat începu să povestească ce-și aduce aminte de un câine din Timișoara. Cum, venind cu mașina a văzut un iepure pe care l-ar fi putut prinde un câine.

Când Dl. învățător le spune că vor învăța să scrie ceva, elevul se ridică în picioare și privește fix și concentrat la tablă, unde li se pune o hârtie pe care erau scrise literile o și i. Fuge apoi la tablă, privește fix, dar numai puțin timp și se reîntoarce în bancă, ocupându-se cu altele: se uită de ex. ce face cl. IV, apoi iarăși privește la tablă, apoi iarăși iese la tablă, dar iar nu stă mult.

În timpul unei lecții — istorioară morală — a fost foarte atentă la povestire, dovadă că deși, pe ușa din dărâpt a clasei, se circula totuși nu s'a conturbat, ci privea nemișcată la propunător, când este provocată să răspundă, nu știe, pe semne n'a ascultat povestea, ci numai a făcut impresie că e atentă.

† I. Mariș

Din cele publicate până aci, putem vedea cât de munițios se ocupa Teodor Mariș de toate chestiunile, oricât de mici, cari privesc pedagogia și pedologia nouă a zilei noastre.

Ion Blăgăiță.

Cum se poate organiza o colonie școlară

Câteva colegi (una chiar din alt județ), mi-au cerut informațiuni amănunțite relativ la organizarea coloniei școlare din comuna Covăsinț. La dorința lor redau mai jos lămuririle de ordin practic referitor la această colonie.

În „Ziua Economiei“ am lansat ideia înființării unei „școli de vară în pădure“. Am făcut o propagandă vie printre elevele școlii. Elevele au hotărât că vor face economii, renunțând la mici plăceri, cum ar fi: bomboane, zaharicale, covrigi, jucării, jocuri de noroc, chipuri, panglicuțe etc. Vor munci acasă (bine, repede, bucuros, mai mult) pentru părinți, rude, cunoscuți, vecini. De ex. lucru de mână, lucru de casă; vor face mici servicii (cumpărături etc.), rugând pe cei mari să recompenseze aceste „munci“ cu mici sume, explicând, că aceste vor forma *capitalul* cu care eleva își va asigura un loc în „școala de vară în pădure“ pentru o lună de zile. Cele mici urmau să adune 120 lei, cele mai mari 150 lei. S'a mai hotărât că vor învăța cu silință nu numai carte, dar mici poezii și piese pentru serbări, ca să adunăm bani pentru „școala noastră din pădure“. Au fost eleve care au reușit să adune cu 7, 10, 23 lei mai mult, aceste știau, că sumele ce depășesc economiile fixate, vor fi pentru o colegă, care „e slăbuță, sărăcuța și are nevoie de schimbare de aer“.

Sumele au fost adunate zilnic, — înainte de cursuri, — de casieră clasei și înregistrate într'un caiet și controlate de contabilă clasei, apoi depuse — lunar la C. E. C. (poștai) în libelul Nr. 595.414 sub titlul „Școala de vară în pădure“. Dela 30 X. 1933 și până la 30 Iunie 1934 s'a adunat suma de 7925 lei.

Alte venituri: La Crăciun și în timpul Carnavalului elevele de cl. I au făcut mici serbări, adunând suma de 1148 lei. La o excursie școlară aceste micuțe și câțiva părinți au renunțat să consume înghețată; o nouă economie de 107 lei. Părinții unor foști elevi de ai mei și câțiva oameni de bine au oferit suma de 1960 lei. Iată așa s'a adunat suma de 11.130 lei. Am mai apelat la morile mari din Arad, cari mi-au dat 665 kg. făină pentru pâinea copiilor. Elevele absolvente, pe care le-am grupat în societatea I. O. G. T. (care are de scop combaterea alcoolismului) au adunat 40 kg. zahăr. Așa a fost rezolvată partea materială a coloniei în linii generale.

Am cerut apoi aprobarea Inspectoratului școlar, să putem folosi o sală de clasă și bucătărie într'o școală din județ.

În vacanța de Paști am căutat și am găsit locul potrivit pentru colonie, la școala primară de stat No. 2 din comuna Covăsinț jud. Arad, comună în legătură directă cu Aradul.

Localul a îndeplinit următoarele condițiuni: A fost higienic, luminos,

uscat, cu apă bună de băut, în apropiere de păduri, livezi, poieni, luminișuri, crânguri, vii și locuri pentru excursiuni la o depărtare de 30 minute. (Singură scădere ce o avea, defect observat abia în vara anului 1935, era, că la ivirea unei boli contagioase n'a avut cameră de izolare.) Dl coleg Tudor din Covăsiș mi-a dat ajutor, pentru a putea face aprovizionarea cu lapte. Dela primăria comunei Covăsiș și dela dl Director Terebențiu am primit paiile necesare pentru „dormitorul domnișoarelor” precum și 625 kg. lemne de foc. Pâinea a fost făcută, gratuit, de un brular din apropiere, din „făina noastră”. Transportul pe tramvaiul electric dela Arad la Covăsiș și retur ne-a costat 1281 lei. Fiecare elevă a adus cu sine 2 cearceafuri pentru acoperirea paielor, o pernă mică și pătură cu cearcef (împachetate aparte, nu în coșulețul sau cutia în care era lingerie și îmbrăcămintea strict necesară.)

Dintre alimentele prime s'au consumat: Lapte: 548 l.; untură 38 kg.; cartofi 260 kg.; fasole verde 105 kg.; fructe 466 kg.; caș 35,45 kg.; unt 15 kg.; brânză de oaie 30 kg.; miere 16,75 kg.; ouă 604 bucăți; ardei verde 320 buc.; varză acră și dulce 109 kg.; slănină 22,50 kg. Din suma de 11.130 lei s'a cheltuit în total 10.356 lei. Rămăși pentru 1934—35 lei 774.

Vesela pentru bucătărie am adunat-o cu doi ani înainte. Această veselă formează inventarul cantinei I. O. G. T., cantină organizată și susținută 3 ani dearându prin munca efectivă și inclusivă a elevelor de școală.

Personal ajutător la colonie: a) Un om de serviciu fără plată, primind numai muncare. b) Elevele mai mari împărțite în echipe de serviciu. (Pentru a putea face educație fizică sistematică, în vara anului 1935 mi-a dat concurs și fiul meu, student în anul III la Institutul Superior de Educație Fizică.) De altfel fiecare membru în colonie ajută la curățirea cartofilor, fasolei etc.

Au fost în colonie 24 eleve mici, 31 mari, 15 aduse de colegele lor. Au crescut în greutate între 0,25 kg. și 5,60 kg. În medie 0,76 kg. Programul general: Orele 7 deșteptarea; 7:30—8 ed. fizică; 8:30 dejun; 9 plecare în pădure; 9:30—10:30 cursuri; 10:30—11:30 jocuri; 11:30—12 odihnă; 12 masa; 13—15 odihnă (culcare); 15—15:30 ed. fizică; 16 gustare; 16:30—18 jocuri; și excursiuni prin apropiere; 19 masa de seară la șc.; 19:30—20 jocuri, dansuri naționale; 20:30 pregătiri pentru culcare, povestire (cu asistența fetițelor din sat), 21 culcare.

Câte odată am venit acasă târziu, am stat să vedem cum răsare luna de după dealuri, cum doarme satul sau să doimim bătrânelor din sat, care se adunau în jurul nostru.)

Rezultate: 1. Creșterea copiilor în greutate în timpul șederii în colonie; 2. Creșterea și dezvoltarea lor pronunțată în toamna și iarna următoare; 3. Resistența lor față de boli. (N'aveau absențe la școală); 4. Elevele desnaționalizate au făcut progrese uimitoare în ce privește învățarea limbei

române; 5 Au cunoscut toate noțiunile geografice în natură; 6. Au dobândit neobservat o sumedenie de cunoștințe noi la intuiție, științe nat. istorie; 7. Li s'a dezvoltat gustul de cetit. (Aveam biblioteca cu noi); 8. In natura sfântă și minunată, — sub influența unui nor, o stea etc., — elevele au avut timp și ocaziuni nenumărate să observe frumusețile date de bunul Dumnezeu și să se convingă de puterea lui nemărginită; 9. Româncuțele din sat veniau și ele să asculte „la povești“. Așezându-se cu grație perfectă pe marginea „patului“ nostru, secundând cu râsetele lor sănătoase, clare peripețiile unor povestiri vesele, cântând cu vocile lor de cristal doine, cu noi împreună, ori prinzându-se sfioase în hora noastră. Iată cum s'a făcut legătura sufletească între „fetele“ dela țară și „domnișoarele“ dela oraș. 10. Am văzut apoi și greul vieții. Am văzut cu câtă greutate și răbdare își muncește țăranul ogorul, ca să avem pâinea. Ce trudă pe bietul tăietor de pădure și vitele lui, până se taie lemnele și le cară din deal la vale, să avem cu ce să ne încălzim iarna. Iată țăranul român, care nu va mai fi huiduit și disprețuit pentru simplitatea lui. 11. La un gard dărăpănat stau niște copii săraci, palizi, slăbuți, desculți. Fără se fie nevoie de vreo explicație, o elevă se spovedește: „O, ce rea am fost! Am aruncat pâinea pe fereastră. Mai bine o dădeam micuțului de aici!“ Iată spiritul școlii care ne trebuie.

Observând că localul e cam mic pentru 70 eleve, în vara anului 1935 au fost luate numai 63 eleve. Din cl. I 4; cl. II 23; cl. III 10; cl. IV 6; cl. V 13; cl. VI 6; cl. VII 1. S'a cerut economisirea de 150 lei. 16 elevi au venit gratis.

Sumele incassate: Economiiile elevelor: 7400 lei. Serbări organizate de cl. II 1400 lei; DI Șapira 1000 lei; Danii individuale pentru 16 eleve 2450 lei; Serviciul sanitar 5000 lei; Rest dela Colonia din 1934 lei 774. Total 18.024 lei. In natură s'a primit dela Comercianții din Centrul orașului: făină 600 kg; Boia 0,50 kg.; Zahăr 37 kg.; Orez 18 kg.; Pânză pentru cearca-furi 50 m. și 1 cazan pentru gătit în aer liber. Pentru comparație vă arat ce s'a consumat. Pâina cca 0,75 kg. de un copil zilnic. Apoi: Slănină în total 26,40 kg.; fasole verde 87,50 kg.; gulii 40 kg.; cartofi 192 kg.; ceapă 50 kg.; untură 28,60 kg.; unt 9,53 kg.; varză 25 kg.; brânză de oaie 33,60 kg.; caș 39,25 kg.; miere 18 kg.; lapte de capră 210 kg.; ouă 248 buc.; carne 70 kg.; ardei 346 buc.; lapte de vacă 493 l. Ne-au rămas: Făină 277 kg.; zahăr 16 kg.; miere 8 kg.; Orez 5 kg.; Slănină 12 kg. și 2246 lei depuși la C. E. C.

Elevele au luat în greutate între 0,50 și 3 kg. In medie 1,43 kg.

Notez că la o săptămână după sosire între eleve a izbucnit o epidemie de scarlatină. In lipsă de local pentru izolare 8 eleve bolnave au fost expediate imediat la părinții lor, luându-se măsuri pentru asistența medicală, des-

infectare, inoculare cu ser antiscarlatinos etc. Celelalte eleve au rămas în colonie, singura lor grijă fiind, să nu fie trimise acasă ca și colegile lor bolnave. Dragostea acestor copii pentru „școala de vară în pădure” și încrederea devotată a părinților îndeosebi a mamelor a întrecut orice închipuire.

De altfel amintirile plăcute și în parte duioase, păstrate cu sfințenie de o „dăscăliță”, — dela colonia de vară din Covăsiși sunt împletite în cele mai scumpe amintiri ce le poate avea cineva când muncește desinteresat. În organizarea unor astfel de colonii, ca ultim sfat pentru organizator este, să aibă curaj, *mult curaj*, să poate înfrunta toate greutățile.

Ana I. Mihalache.

La Sâmbăteni cu Echipa Regală

„Când veți ajunge acolo, duceți satelor acestora toată dragostea Mea și tot sufletul Meu.

Sper că dragostea Mea și sufletul ~~care~~ am pentru țara și țărani noștri vor putea să radieze în sufletul și dragostea pe care le veți pune în munca pe care vi-o cer.”

M. S. REGELE CĂROL II.

Prin chemarea făcută către tineretul studențesc de a veni alături de Majestatea Sa a urmărit două scopuri de-o importanță covârșitoare.

În primul rând de a face ceva pentru ridicarea și promovarea tuturor manifestărilor vieții morale, culturale și materiale a satelor noastre, iar în al doilea rând de a arăta tineretului nostru, care este calea cea sănătoasă a muncii și a surplusurilor de energie.

În vara anului acesta numărul echipelor regale s'a dublat. O echipă culturală s'a deplasat și în Sâmbăteni de pe valea Mureșului și alta în comuna Fibiș din județul Timiș la care au participat cinci elevi dela Școala Normală și deci au avut norocul să-și facă ucenicia de adevărat apostolat în cadrul acestor două echipe, dând rezultatele celea mai satisfăcătoare.

Acest nou curent de culturalizare a maselor țărănești — pornit din înaltul gând al *M. Sale Regelui Carol II-lea*, — deși numai în fașă, a câștigat o mulțime de aderenți, planând ca o încercare fericită care într'un viitor mai apropiat, sau mai depărtat va trezi satele noastre la o viață nouă, de aceea cred că aduc un real serviciu corpului didactic expunând programul, metoda și tactica de lucru a echipei regale din Sâmbăteni.

În general trebuie să precizăm dela început că munca echipelor are de scop cercetarea vieții sătești ca bază a acțiunii culturale și acțiunea culturală propriu zisă. Adevărul cel mare al doctrinei de culturalizare a poporului, care conduce lucrările Fundației este că nici o lucrare nu poate fi rodnică și cu adevărat folositoare, dacă nu e întemeiată pe cunoașterea nevoilor locale. Dar pentru a ajunge la această cunoaștere a realităților sociale, echipei i-a trebuit și îi va trebui o tactică de adevărat artist, căci țăranul român înșelat de atâtea ori de demagogii politici a ajuns într'o stare patologică de neîncredere încât e frică și de cămașa din spate, că îl înșeală. Lipsa unei tactice bine chibzuite, a unor echipieri, care să se fi adaptat la sufletul, tradiția și obiceiurile satului, a avut rezultatul că activitatea echipei s'a simțit oarecum îngrădită de neîncrederea și pasivitatea sătenilor când era vorba de munca în comun. Lupta pentru câștigarea colaborării sătenilor cu echipa, a fost partea cea mai grea. În acest scop echipa s'a înarmat cu toate armele posibile, utilizând orice situație și începându-și munca de temelie cu cunoașterea satului, făcând vizite autorităților cerându-le tot sprijinul și gospodariilor mai în-tăriți din comună.

Li s'a explicat scopul venirii echipei în mijlocul lor, li s'au împărțit în mod gratuit reviste, gazete, broșuri instructive, li s'a instalat un dispensar la care veneau zilnic la tratament minimum cincizeci de bolnavi din localitate și din comunele din jur iar în Dumineci și sărbători echipa a ținut regulat șezători culturale cu programe cât mai variate: conferințe populare, constatări din comună, recitări, piese de teatru pentru popor, cântece populare, dansuri naționale, glume, ghicitori exerciții fizice, jocuri gimnastice cu străjerii și străjerițele din comună.

Un factor de un real folos pentru activitatea și ajutorarea echipei a fost intelectualii din comună, pe cari echipa i-a cooptat în sânul ei. Au făcut acești oameni ai datoriei tot ce au putut, sacrificând interesele proprii pentru interesul obștesc.

Odată cunoscute realitățile sociale din sat studenții și-au început munca îndreptând-o spre patru mari direcțiuni: sănătate, muncă, minte și suflet.

Toate acestea patru ramuri ale muncii echipei s'au bucurat de luminile unor înși cu pregătire specială; medicii și ONEF-iștii au lucrat pentru sănătate; inginerii agronomi, medicii veterinari și maestra de gospodărie au dat îndrumări de muncă, teologii, normaliștii și cei dela litere s'au ocupat de cultura sufletului și a minții.

Dar în toate ramurile munca nu s'a făcut de unul singur, adică numai de specialistul anumit, ci prin străduințele întregii echipe, care a

lucrat totdeauna înmănunchiată, tot ce a făcut ea fiind opera unei colectivități și rodul unei munci colective. Printre datoriile echipei se numără și cercetarea în mod amănunțit a vieții satului, adunând materialul trebuincios pentru a întocmi monografia localității. Această operă a făcut-o însă în vara anului trecut Institutul Social Banat Crișana și despre care fapt revista „Școala Vremii” a publicat o scurtă dare de seamă.

Vălul neîncrederii a dispărut cedând mijloacelor noastre de luptă, așa că majoritatea satului a pornit la o viață nouă convins fiind de scopurile și rezultatele obținute printr'o muncă comună. Intre sufletele echipierilor și a sătenilor s'a încheșat o afecțiune caldă, sinceră care s'a dat pe față în cel mai înalt grad la plecarea echipei. Moșnegii cu plezsure împreună cu tinerii își vărsau regretul în lacrimi calde.

Cu această ocazie iată cum se exprimă un sătean, care a pus în versuri sinceritatea sufletului tuturor „sobotilenilor” :

„Frunză verde lemn uscat,
Dustiit rămăi tu sat
Când echipa a plecat
Și s'a dus s'a 'ndepărtat.

Rămân numat ciorile
Să îți cânte horile,
Și corbii să croncăneacă
Pe tine să te jelească.”

È un început. Sunt mugurii cari își vor crește roadele și coroanelor de frunze. Nu trebuie să pretindem prea mult. După cum am spus, suntem la începutul acestei mari opere, dar suntem siguri că, din toate puterile împletite, va ieși satul cel nou, săteanul premenit în puterile lui de viață și sănătate.

Dorința noastră este ca toți aceia ce ne pot da o mână de sprijin, să ne-o dea fără șovăire și mai ales fără critică. Atunci suntem siguri că ceace astăzi începe. Fundația „Principele Carol”, va desăvârși munca celorlalți, cari se vor alătura cu tot sufletul la această largă prefacere populară.

Exemplul ne-a fost dat, trebuie să-l urmăm ! Numai așa începuturile de azi vor însemna cu siguranță o mândrie a zilelor de mâine.

C. Mnerie.

Cărți

I. Blăgăilă: „Gândirea Copilului”

„A educa este mai greu decât a studia, deaceia sunt mai pușin educatori în mulșimea de învășași”, zicea acum câteva decenii mult regretatul filozof român, V. Conta.

Și cu drept cuvânt, e așa fiindcă nu toși învășășii pot fi și buni educatori, căci meseria de educator este cu mult mai grea, decât ori care alta. După cum, ca să poată fi cineva filozof, trebuie să fie dotat cu o inteligenșă genială, tot așa menirea de educator, nu poate reveni decât celor doșași cu o dispoziție naturală și o putere de muncă excepșională. Și tocmai din acest motiv sunt pușini educatori buni cu adevărat. Dar oricâte condiții s'ar cere unui asemenea om, ele se gășesc din fericire armonizale în cel mai înalt grad în persoana Dlui Ion Blăgăilă, actualmente institutor la Șc. de aplicație, de pe lângă Șc. Normală de Invășășatori din Arad, a cărui muncă este admirată de toși acei ce au avut fericirea să-l cunoască, atât în școală cât și 'n afară de ea. Și dacă mai este cineva care nu-l cunoaște încă, să avem cel mai mare interes să-l putem cunoaște prin excelenta sa lucrare „Gândirea Copilului”, apărută numai de câteva zile, și care nu înseamnă altceva, decât un real progres pentru pedagogia românească.

Lucrarea cuprinde note, observașiuni, anchete și experimente asupra *copilului român*, studiate cu multă seriozitate și obiectivitate, contribuind astfel la punerea unei baze lemelnice, pe care se va ridica în curând un edificiu falnic *specific nouă*: „Pedagogia românească”.

În această lucrare D-Sa, nu se manifestă ca un elaborator de teorii, căci aceasta au făcut-o mulși și poate nu este nici greu, ci este omul cumpătat care verifică în practică diferite teorii pedagogice, îndreptășându-le sau respingându-le și trăgând concluzii cât se poate de fericite, pentru educașia, care trebuie să se facă în raport cu dezvoltarea treptată a fiinșei omeneșii.

Majoritatea principiilor din lucrarea D-Sale sunt extrase din „Psihologia gândirii copilului”, de D. C. Georgiade, pe care le-a experimentat, anchetat și întregit cu note și observașiuni.

Verificându-le cu practica D-Sale, stabilește și ne comunică și nouă că între gândirea infantilă și cea mafură este o mare prăpastie și copilul nu mai trebuie considerat doar ca un „om în miniatură”, ci ca o fiinșă cu totul deosebită de a noastră și astfel viașia lui sufle-

tească necesită o cunoaștere specială, atât în complexul cât și în particularitățile ei“.

Lucrarea de față oferă prin felul cum este redată, și un metod de studiere și testare pentru „cunoașterea și aprecierea gândirii infantile“. Dar nu numai că ne indică un metod de cercetare după un anumit sistem, dar mai face ca întrebunșarea lui să fie cu mult ușurată prin aplicarea la diferite etape ce le-a stabilit autorul asupra gândirii copilului. Etapele nu se pot fixa însă cu precizie până la ce vârstă țin, căci ele diferă „dela grup la grup și dela individ la individ“.

Dacă etatea nu se poate stabili, în schimb studierea lor s'a făcut cu cel mai mare zel și obiectivitate științifică. Nu le putem însă reda aici din cauza spațiului limitat și 'n afară de asta, intenția noastră pe de o parte este numai de a ne face o sfântă datorie, atrăgând atenția publicului, iar pe de altă parte să spunem educatorilor să fie fericiți de a-și procura o asemenea lucrare valoroasă, atât pentru biblioteca școalei cât și pentru cea personală și mai ales că se poate obține pe un preț atât de minim de 20 lei

Cei ce doresc a și-o comanda, să se adreseze autorului la Arad, Str. M. Kogălniceanu No. 15, sau Librăriei Diecezane, Str. Eminescu No. 18 Arad, trimițând tot odală costul ei, prin mărci poștale în plic.

N. Besnă.

Const. Georgiade: Metode de studiu în Psihologia copilului.

(Din lucrările „Laboratorului de psihologie experimentală al Universității din București“. Director: C. Rădulescu-Motru.)

După cum ne-a promis în valoroasa lucrare „*Psihologia gândirii copilului*“, d. C. Georgiade, ne redă justificate pe baze științifice „*Metodele de studiu în psihologia copilului*“.

Aceasta nouă lucrare a d. Georgiade, aduce un mare aport psihologiei științifice românești.

Lipsită psihologia românească până acum de asemenea lucrări, zi de zi îi este îmbogățit terenul cu noi lucrări, cari caută să o ridice la rangul de știință.

Deoarece, problema educației copilului, astăzi este în directă legătură cu studierea lui individuală, care *studiere* se bazează absolut pe regulile științifice ale individualității lui sufletești.

Toate aceste reguli sau mai binezis metode, care astăzi numără 14 (paisprezece) în studierea psihologiei infantile, sunt documentat expuse în lucrarea de față, prin care dl C. Georgiade dovedește că lucrează neîntrerupt și fără oboseală în ogorul acesta atât de sărac, în psihologia științifică românească.

În cartea aceasta învățătorii și cu un cuvânt educatorii, vor găsi bogate cunoștințe, cari să le ușureze deslegarea multiplelor probleme, ce li se prefund în studiul copilului.

Înainte însă de-a trata individual metodele de studiu autorul se ocupă și indică cele 8 (opt) izvoare cari servesc la strângerea materialului de către psiholog, în vederea cunoașterii individualității copilului.

Ca să dăm o indicație cefitorilor asupra celor 14 metode, le enumerăm, urmând, ca lectorii să se fundamenteze asupra lor, cetind cartea: 1. Observația incidentală; 2. Biografia copilului; 3. Observația sistematică; 4. Metoda chestionarului; 5. Metoda psihoanalizei; 6. Metoda cercetării faptelor caracteristice din viața copilului de o însemnătate clinică sau interesante pentru studiul personalității sale; 7. Metoda măsurătorii funcțiunilor sufletești simple prin ajutorul testelor simple; 8. Metoda testării funcțiunilor complexe; 9. Metoda clasificării sau rangurilor; 10. Metoda experimentală; 11. Metoda constituirii grupului de experiență și grupului de control; 12. Metoda perechilor (cuplurilor) de control; 13. Metoda statistică; 14. Metoda analizei.

Autorul mai adaugă la aceste metode, pe a 15-a, adică *Metoda genetică*, foarte importantă.

Studiind aceste metode, învățătorii sau educatorii își vor putea îmbogăți știința proprie și își vor putea desăvârși puterile sufletești, ca aprecierile ce le vor face asupra diferitelor funcțiuni sufletești ale copiilor să fie reale și sigure; căci după cum ne spunea d. C. Georgiade în scrisoarea publicată în No. 10 al revistei noastre, la aprecierile și interpretările rezultatelor experimentale e de-o importanță covârșitoare, ambianța teoretică pe care o posedă cercetătorul, sau mai binezis mentalitatea sa psihică.

De aceea, e necesar ca învățătorii sau educatorii să cetească multă psihologie științifică nouă.

Cartea de care ne ocupăm mai sus trebuie să o cetească cât mai curând educatorii și mai ales, din nici o bibliotecă școlară sau particulară nu trebuie să lipsească.

Fapt care mă face să o recomand cu toată căldura sufletească învățătorilor, cari sigur vor fi satisfăcuți procurându-o. De altfel, prețul ei e foarte convenabil.

Și pentrucă mulți colegi m'au rugat să intervin pe lângă Dl. C. Georgiade spre a le trimite valoroasele Dsale opere, rog pe cei cari mai doresc să le posede, să se anunțe printr'o carte poștală sau verbal (urgent) subsemnatului la Redacția revistei, ca la comanda ce o voi face să cuprind și exemplarele pe cari le doresc.

Costul operelor: „*Psihologia gândirii copilului*”: 368 pag. 150 Lei, iar „*Metode de studiu în psihologia copilului*” Lei 25. Doritorii pot să se anunte și numai pentru una din lucrări.

Însă precizăm, operele menționate mai sus, sunt de-o reală valoare și indispensabile pentru cunoștințele ce se recer învățătorilor la complectarea fișelor și la examenele de definitivat și înaintare.

Ion Blăgăilă.

I. M. Nestor: Cercetarea psihologică a copilului de 6-7-8 ani

O altă lucrare importantă apărută tot sub auspiciile Laboratorului de psihologie experimentală dela București, de sub direcția lui C. Rădulescu-Motru, este și *cercetarea psihologică a copilului de 6-7-8 ani*, redactată de d. profesor I. M. Nestor, asistentul d-lui prof. Rădulescu-Motru.

În această lucrare D-sa arată importanța cercetării sufletești a copilului, când acesta se îndreaptă spre școala primară, dând metodele de experimentare, cari se vor întreprinde de acum înainte, asupra subiecților, cari vor intra în clasa I-a și a II-a a școlii primare. Desigur, până acum, la înscrierea copiilor în școala primară, nu li se pretindea numai anunțarea și datele native servite de părinți. Iar pentru cei în inferioritate cu etatea de școală, era o soluție simplă, dispensa dela Minister. Deoarece legea noastră școlară a trebuit să lupte la început, doar cu un singur monstru analfabetismul; de aceea partea cealaltă a științei psihologice a rămas în suspensie. Însă, s'a văzut în ultimul timp că unele suflete infantile, fiind slab dezvoltate, au fost necăjite și mai mult, au fost chiar omorâte, de viața școlară.

De aci, necesitatea amânării acestor copii, cari prin acest fapt numai câștiga pot. Pentru că alfel și ultima rază care ar mai putea licări în sufletul lor slab, ar fi stinsă și omorâtă.

Din acest considerent s'a pus bază examinării sufletești, a copiilor, înainte de-a li se aplica, diferite perceptive de înaintare în clasa socială și înainte de a li-se aplica jugul învățământului, care la copiii cu un psihic bine dezvoltat nu se simte.

Am înseilat acest fapt pe marginea cărții d-lui Prof. I. M. Nestor, care ne redă testele și toate lucrările necesare experimentelor, cari să învedereze dacă un copil e apt a intra în școală sau nu, atunci când legea îl obligă sau când părinții îl forțează să meargă la școală.

Pentru că unui copil care începe scris cetitul, deci activități fundamentale în viața lui, precum și celelalte teme școlare, cer copilului anumite însușiri, cari indică posibilitățile de învățare, de randament și gândire. Astfel iată asupra căror fenomene sufletești trebuie să-și îndrepte cercetarea, învățătorul, la primirea unui elev în școală: 1. Însușirea de combinare construc-

tivă, 2. Înțelegerea formelor, 3. Memoria motrice, 4. Memoria auditivă imediată, 5. Memoria materialului cu înțeles, 6. înțelegerea verbală, 7. înțelegerea numerelor, 9. memoria vizuală, 10. bogăția conceptelor și cuvintelor, 11. Fantasia, 12. Numirea culorilor, 13. Înțelegerea noțiunilor, 14. Spiritul de observație, 15. Rapiditatea înțelegerii, 16. Dexteritatea manuală, 17. Concentrarea (atenției) și rezistența.

În partea doua, d. I. M. Nestor ne redă metoda de cercetare a copilului de clasa II-a prim. Care se aplică la începutul anului școlar (al doilea).

Aplicând aceste cercetări se va clădi cu adevărat din temelie România care ne trebuie.

Cartea aceasta de un interes practic necondiționat, pe care din lipsa de spațiu nu-l pot reda, costă 35 Lei. Se poate comanda la laboratorul de psihologie experimentală al Universității din București.

Cine o dorește o poate comanda și prin subsemnatul.

În numărul viitor ne vom ocupa de celelalte lucrări capitale ce ni s'au trimis de către d. I. M. Nestor dela Laborator și anume:

„*Psihotehnica și munca națională*” de C. Rădulescu Motru, Lei 20.

„*Dinamica integratoare a caracterului*” de Dimitrie Todoranu.

„*Tratamentul turburărilor psihice la copii și tineri*” de Dr. Egon

Weigl.

„*Psihodiagnosticul Rorschach în lumina activității scoarței cerebrale*” etc... de Dr. Louis S. Copelman. etc.

Ion Blăgăiță

Alte înfăptuiri în spiritul școlii active de Radu Petre

Iată o carte mică, plină de îndrumări sugestive! Autorul se ocupă într-ansa cu programa școlară, cu lucrarea calendarelor și cu grădina de pe lângă școală. Conține fapte și prin aceasta, ești ispitit să încerci realizarea lor.

Deși se scrie și se vorbește mult despre programa prea încărcată, de intuiție și iubirea naturii, totuși nimeni nu știe care e mijlocul cel mai sigur, pentruca orele de intuiție să fie trăite și pentruca dragostea de natură să încolțească în sufletele plăpânde.

„Nu trebuie să fim robii programelor oficiale! Programele trebuie interpretate și nicidecum urmate fără mici o reflexiune din partea învățătorului” — spune dl Radu Petre. Pe lângă programul oficial sau programul de cunoștințe, învățătorul să-și facă un program tehnic sau al activității practice de toate zilele, al aplicării cunoștințelor în viață, dar mai ales un program întocmit după interesele dezvoltate de împrejurări. Conduși astfel, elevii vor munci efectiv, punându-și sufletul de bună voie în duși astfel, elevii vor munci efectiv, punându-și sufletul de bună voie în

funcție. Atunci nu vor mai fi unelte pasive de acumulare ale unor cunoștințe dictate de programa analitică. Și numai prin munca proprie li se dezvoltă gustul și bucuria de a munci.

Intuiția apoi, așa cum se face astăzi în cele mai multe școli delăsate este o parodie față de adevărata intuiție, care pune în activitate simțurile. Nu-i de ajuns să aprobăm și să susținem frumoasele teorii. Trebuie să avem curajul de a le verifica prin practică. Mi-a trebuit într'adevăr curaj, ca să înfrunt zămbetele sătenilor, când am adus cățelușul vecinului, la o lecție de intuiție. Lătră amarnic cățelușul, în clasă. Dar cu tot sgomotul ce se producea uneori, lecțiile de intuiție erau așteapta cu nerăbdare. E greu uneori, să aplici teoriile, fără îndoială. Dar n'am înaintat cu nimic dela „școlile de carte“, atunci când se memorizează lecțiile din cartea „de intuiție“.

Elevii școlii de aplicație din Măgurele-Ilfov, și-au făcut singuri, cartea de intuiție. Puși în fața animalului sau plantei de intuit, au fost conduși prin întrebări, să observe caracteristicul din obiect. Fiecare elev a desemnat obiectul și și-a scris alături observațiile. Au avut astfel la sfârșitul anului, un manual propriu de intuiție, lucrat de mâna lor. Și de această carte îi leagă nu numai amintirea, ci și mândria de mici creatori.

Compozițiile elevilor, reproduse în cartea d-lui R. Petre, întocmai cași cele publicate în revista arădană „Copilul“, sunt originale și naive, dar cu atât mai interesante sunt lecțiile scrise în cartea lor de intuiție din care se arată sufletele în formație ale micuților.

Cartea de intuiție făcută de elevi este un pretext și un impuls pentru munca de bună voie. Acest impuls se poate da și prin alcătuirea „Calendarului școlarii“, a carui idee a pornit dela școala primară Montesca, din Elveția. Zi de zi, elevii observă timpul cu variațiile sale și și fac însemnări. Din excursiile lor, rețin o întâmplare mai de seamă, observată, bunăoară cum plugarul ară câmpul, că sosesc berzele, sau că ghiocelul a înflorit. Printr'un desemn nepretențios, întipăresc această observare. Sub desemn, ei scriu ce-au lucrat, ce-au făcut mai de seamă într'o anumită zi, precum și starea timpului. Foaia unei zi e gata. Lipite pe o hârtie mare, cele treizeci de foi zilnice, formează calendarul lunii parcurse.

Calendarul florilor se întocmește la fel. În locul întâmplărilor, se rezumat, s'a complectat o zi din calendarul florilor. respectivă. Cu vre-un vers cules de prin cărți, sau cu legenda floarei în rezumat, s'a completat o zi din calendarul florilor.

Dragostea de natură și iubirea gliei, se dezvoltă cum nu se poate mai bine prin cultivarea de către copii a grădinei școlare. Am văzut și eu gră-

dini școlare, semănate cu . . . trifoi. Dar grădinile cu brazde de flori și straturi de legume, în care fiecare elev e stăpânul și îngrijitorul unei bucăți de pământ; grădinile cu harta județului sau a țării, în relief, sunt ceva nu totul nou. Dorința de întrecere, atitudinea de apărător curajos al brazei sale, se dezvoltă astfel în elev, odată cu curiozitatea de a cunoaște, cu spiritul de observație și cu iubirea florilor.

Citind cartea, am fost îndemnat, prin exemplele date, să încerc realizarea lor, când voi avea ocazia. Lauda cea mai mare pe care i-ași putea-o aduce, este că îndeamnă la fapte. De aceea o și recomand colegilor învățători, cu toată căldura. Fără verificările prin practică, teoriile sunt mcarte. Verificăm și realizăm cu mai multă încredere o idee care prin experiență s'a dovedit rodnică.

În concluzie, cartea arată înfăptuiri. Prin exemplele curajoșilor înfăptuitori suntem îndemnați la fapte, după cum prin gloria eroilor lui Plutarc, Napoleon a fost îndemnat la victorii.

Toma Ioachim.

Reviste

Cetatea Albă Anul III Nr. 2 Octombrie 1935 este revista literară-pedagogică redactată de Șc. Normală din Cetatea Albă.

În partea literară Dl Grigorie Marinoiu semnează un articol interesant despre activitatea literară a romanticului scriitor basarabean Dimitrie C. Moruzi, autorul romanelor: „*Instrăinații*,” „*Pribeghi în țară răpită*” și „*Moartea lui Cain*” cari se integrează în mișcarea culturală și literară a ținutului dintre prut și Nistru, atât de puțin cunoscut în astfel de manifestări,

Versuri destul de reușite semnează Dl Șt. Andreianu.

Dintre lucrările pedagogice merită o deosebită atenție pentru noi educatorii, expunerea Dlui Gh. Dem. Găltineanu-privitoare la „Personalitatea profesorului” cari de altfel concretizează toate cerințele personalității oricărui educator.

„Vocația, aptitudinea pentru cariera de profesor care se capătă odată cu cunoștințele, în instituttele superioare de cultură.”

„Vocația pentru educator este identică cu aptitudinile înăscute pentru artist.”

În al doilea rând profesorului actual i se cere să aibă o „personalitate” pedagogică când intră în învățământ.

În rândul al treilea profesorul trebuie să aibă „personalitate morală” care se poate căpăta după cum spune Cant, prin disciplina internă.

Toate acestea cerințe capitale trebuie să se armonizeze în adevăratul

educator, care prin activitate, răbdare, putere de voință să dea elevilor modelul unui suflet virtuos. Restul revistei îl completează articole tot așa de interesante pentru lumea pedagogică semnate de: Mihail Bezrodnai, N. Țane, Alain, Vladimir Șah-Nazarof etc.

C. Mnerie

Gândul Vremii an. III. No. 8 Octomvrie 15. Apare la Iași.

Di Actor Holunga în articolul: „Cum se făcea odinioară o reformă școlară“ ne dă un exemplu foarte plastic din trecut, în care ni-l prezintă pe Spiru Haret ca pe un om care-și dădea perfect de bine seama că este o deosebire considerabilă între concepția teoretică și cea practică.

Dorința lui Haret de a se introduce geometria ca materie de predare în cl. II-a, de liceu, nu devine fapt realizat, numai după ce se face un an de experiență, în care concepția teoretică a putut fi verificată și cuvântul comisiei instituite de el, a fost dat în favorul acestei reforme.

Comparată metoda lui Haret cu ceea ce se petrece în zilele noastre, constatăm că, azi lucrurile se petrec cu totul altfel decât pe timpul său. An de an se fac reforme, fără ca ele să fie verificate pe bază experimentală, înainte de a fi puse în aplicare.

Ca drept urmare al acestor reforme ne experimentate rezultă desechilibrul școlii naționale. Singura scăpare, după cum ne spune și dl Halunga, este de a ne reîntoarce la școala lui Haret.

Tomi Ioan

Luceafărul din Sibiu „Revistă pentru propășire culturală și armonie socială“, după cum singură se întitulează, în No. 8 an. II Octombrie 1935 a apărut ca de obicei cu acelaș prețios și felurit cuprins, material care poartă un deosebit interes satelor; urmărind prin fiecare articol și fiecă pagină studierea și soluționarea diferitelor probleme referitoare la sat, din toate punctele de vedere. Astfel se ocupă pe lângă „literatură și artă“ în genere de „folcloristica“ satelor. De „educația“ lor, „viața morală și religioasă“, „culturală și națională“, „higienică“, „industrială“, și „viața administrativă“. Redactor: d. I. Ciolan.

„**Frământări Didactice**“, ce apare în Focșani sub conducerea unui comitet, aduce în No. 6-7 an XI, Iunie-Septembrie 1935, un bogat și prețios material educativ, vorbind între altele și despre „Excursiile în Șc. primară“, articol semnat de Dl. profesor N. Al. Rădulescu.

Dsa este așa de convins de importanța covârșitoare a excursiilor în predarea științelor, că unele de pildă Naturalele și Geografia, nici nu și-ar putea închipui să le învețe cineva numai din carte, când ele există în toată

măreția și minunăția lor în natură. Pe lângă acest rol educativ științific mai au și un altul, anume pe cel al educației raționale. Căci numai cunoscându-ți țara și neamul, le vei putea iubi. Deacea nici nu mai însisă prea mult asupra scopului lor, ci expune:

„Câteva gânduri în legătură cu posibilitățile organizării excursiilor.“
Și anume: Excursiile trebuiesc făcute cel puțin în ultimii ani ai școlarității. Acestea să dureze un timp scurt de 2—4 zile spre a înlătura alte inconveniente și de altfel nici „nu e nevoie să vadă mult, ci bine“. Găzduirea trebuie făcută în condițiuni bune și precizată cu mult înaintea plecării. Spre a desvolta însă plăcerea pentru excursii mai mari, e bine să se pregătească mai întâi spiritele, prin excursii mai mici în jurul satului, în vre-un sat vecin și la orașul cel mai apropiat, apoi se pot organiza excursii și în alte județe sau regiuni.

Excursiile sunt cu atât mai necesare pentru cei dela orașe. Ei trebuie să se deplaseze în deosebi la sate, căci cunosc orașul lor, poate și altele și chiar alte orașe din alte țări, dar de bună seamă ei nu cunosc satele, — de unde au multe de învățat și din care cauză ei au „o experiență mult mai redusă decât cei dela sate.“ Iar necunoscându-și satele nu le vor putea iubi. Ne iubind satele nu-și vor iubi nici țara.

N. Besnă.

Din revista „Pt. inima copiilor“. Caetul de observații în șc. primară.

Dșoara Florica D. Ionescu prin articolul Dșale aduce o mare ajutorare curentului individualizării învățământului. Dșa rezolvă problema timpului la învățători.

Acest articol dă răspuns întrebărilor unor învățători „da când mai am eu timp să studiez 100 de copii?“

El îndepărtează răspunsurile învățătorilor: „n'avem teste și aparate“ pe cari le dau când li-se cere colaborarea la punerea în aplicare a acestui principiu.

În adevăr aceste caete pot să înlocuiască în bună parte acestea inconveniente. Iată cum:

Aceste caețele „pline de stângăcie și neîndemănare“ cum zice Dșa sunt în stare să înlocuiască, testele și aparatele. căci în ele ei își aștern *singurul sufletul* lor. În ele „este marcată personalitatea și *tendințele* copiilor“.

Este destul să deschizi această „carte a sufletului copilului s'o citești vei afla ce este scris în ea, îl vei cunoaște. Lucrul nu este greu, și nici timp mult nu cere, ci după cum zice Dșoara Florica D. Ionescu „Ne trebuie puțină iubire, puțină bunăvoință, puțină răbdare și mai ales dragostea de muncă“. și vom isbuti.

A. Bărneșiu cl. VIII. Arad

Post mortem...

Moartea lui Teodor Mariș, sufletul revistei „Școala Vremii“ m'a impresionat profund.

Muncitor neîntrecut și asiduu cercetător al problemelor de pedagogie, Teodor Mariș a deschis drumuri noi în această direcție, aducând o prețioasă contribuție. Prin pregătirea, activitatea și idealul, de cari a fost animat. T. Mariș a cinstit învățământul românesc.

Vă rog să binevoiți a primi expresia sentimentelor mele de adâncă părere de rău pentru durerea pe care învățătorimea din Arad o încearcă prin pierderea unui dascăl de elită, care i-a înțeles vibrațiile de suflet și năzuințele, a știut să se apropie de ea și să și-o apropie, ca — mână în mână — să lupte pentru ridicarea învățătorimei și pentru promovarea problemelor cari o frământă de atâta vreme.

Traian Belceanu, Focșani

Mulțumită publică

Subsemnatul exprim, pe această cale, mulțumire și recunoștință Dlui Dr. Gheorghe Feier, medic Buteni, care, în timpul grelelor suferințe prin cari am trecut, datorită spiritului de jertfă apostolească cu care este inzestrat mi-a ușurat suferințele și m'a smuls din mrejele sigure ale morții, redându-mă teafăr mamei, soției și celor doi copii.

Păiușeni, la 17 Decemvrie 1935.

Loghin Mureșan, Inv.

Poșta redacției

D-lui Pătre Nicolau Inv. Sahama-Orhei-Basarabia. — Da, în revista noastră s'a publicat experimente cu privire la egocentrismul, sincretismul etc. a gândirii copilului, atât după modelul dat de J. Piaget, cât și după unele combinații ale d. I. Blăgăilă. De aceea, mai bine vă fundamentați asupra gândirii copilului, dacă cetiți lucrarea d. I. Blăgăilă: „Gândirea copilului“, care e recenzată aci. Iți mulțumim de observările ce ni le veți trimite de pe malul Nistrului, privitoare pe copiii de acolo. Numai adunându-se din toate colțurile României rezultatele studiului copilului, se va putea înfăptui „Pedagogia și Pedologia românească“. Iți vom trimite revista. Abonamentul anual, 60 lei. Și acum trista veste: Dl. T. Mariș a murit. Deci, adresați redacției.

Dnei E. Martescu. — Continuați. Sunt prețioase cercetările Dvs.

D. L. Mureșan. — Nu trebuie să plătiți nimic pentru „mulțumită“.

D. Lungeanu și Rusceac. — În numărul viitor.

ERATĂ. În No. 10 al rev. s'au strecurat mai multe greșeli de tip. În cuv. d. Dr. Lepa pag. 9. r. 29, în loc de neamului să se cetească *neantulul* etc. Rugăm cetitorii în privința celorlalte erori să fie binevoitori, deoarece rev. s'a redactat și tipărit în 48 ore.

ADRESA:

cu:

*Biblioteca Palatului
Cultural*

*Arad
Palatul Cultural*

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.